

Nazwa stacji i jej adres

Stacja Badawcza im. Marii i Mieczysława Kłapów HALA GĄSIENICOWA
Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania
Polskiej Akademii Nauk
34-500 ZAKOPANE

tel. (18) 201 91 12, (12) 422 40 85

fax. (12) 422 40 85

email: office@zg.pan.krakow.pl

Instytucja

Polska Akademia Nauk
 Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania
 Zakład Geomorfologii i Hydrologii Gór i Wyżyn
 ul. Św. Jana 22
 31-018 Kraków
 tel. (12) 422 40 85
 fax: (12) 422 40 85

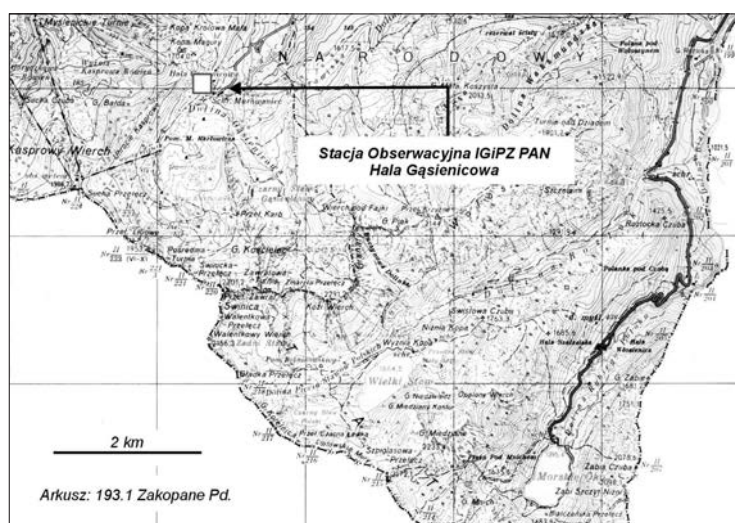
kontakt: dr hab. Zofia Rączkowska, prof. IGiPZ PAN
 tel. (12) 422 40 85
 email: raczko@zg.pan.krakow.pl

Dojazd

PKP lub PKS do Zakopanego, następnie z dworca PKS w Zakopanem busem lub autobusem do Kuźnic, potem:

- kolejką linową na Kasprowy Wierch (około 20 min.), zejście pieszo na Halę Gąsienicową (około 1 godz.),
- podejście pieszo z Kuźnic na Halę Gąsienicową przez Boczań lub przez Dolinę Jaworzynki (około 2 godz.).

Mapa

Położenie stacji i charakterystyka obszaru

Stacja położona jest na Hali Gąsienicowej, w górnej części Doliny Suchej Wody w Tatrach, na wysokości 1520 m n.p.m. czyli na górnej granicy lasu. Przełęcz Beskid w grani zamykającej od południa Dolinę Suchej Wody rozgranicza Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie. Obszar powyżej Stacji leży w obrębie trzonu krystalicznego, zbudowanego głównie z granitów i granodiorytów. Ku północy dolina przecina kolejne płaszczowiny regłowe zbudowane z mezozoicznych wapieni, dolomitów i łupków. Rzeźba ma charakter alpejski i jest pochodzenia lodowcowego. Strome stoki lub pionowe ściany skalne, ze stokami usypiskowymi u podnóży, wznoszą się ponad cyrki lodowcowe wypełnione jeziorami lub dno doliny wysłane materiałem morenowym. W dolnej części doliny Suchej Wody dominuje fluwialno-denudacyjna rzeźba średniogórska. Cechą charakterystyczną obszaru jest piętrowość klimatu, roślinności. Występują tutaj wszystkie wyróżniane w Tatrach piętra od leśnego do sub-niwalnego.

Informacje ogólne

Stacja Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. St. Leszczyckiego PAN na Hali Gąsienicowej powstała w roku 1953. Upřednio w tym miejscu, od 1948 roku istniała Stacja Polskiego Towarzystwa Geograficznego, skupiona głównie na pomiarach i badaniach meteorologicznych. Kierownikiem Stacji od 1952 roku do przejścia na emeryturę był Dr Mieczysław Kłapa. Stacja zmieniała nazwę. Obecnie oficjalna nazwa brzmi Stacja Badawcza im. Marii i Mieczysława Kłapów IGiPZ PAN na Hali Gąsienicowej.

Stacja mieści się w dawnym szałasie pasterskim przerobionym na budynek, którego poddasze zostało zamienione na część mieszkalną. Budynek jest modernizowany i konserwowany. Posiada elektryczność, centralne ogrzewanie i bieżącą wodę. Część budynku zajmuje Stacja IMGW, która posiada dodatkowe, własne źródło prądu. Przy stacji znajduje się ogródek meteorologiczny IMGW.

Stacja służy pracownikom Zakładu Geomorfologii i Hydrologii Gór i Wyżyn jako baza do badań w Tatrach. Korzystają z niej także pracownicy innych Zakładów IGiPZ PAN, głównie klimatolodzy i geobotanicy.

Zdjęcie

Budynek Stacji Badawczej im. Marii i Mieczysława Kłapów IGiPZ PAN na Hali Gąsienicowej

Kierownik stacji

dr hab. Zofia Rączkowska, prof. IGiPZ PAN

Pracownicy stacji

Marek Kotlarczyk

Budynek stacji

W stacji znajdują się 4 miejsca noclegowe w 3 pokojach (w tym tylko jedna sypialnia 2-osobowa), kuchnia z wyposażeniem, spiżarnia, łazienka, ubikacja oraz magazynki. Jeden z pokoi pełni funkcje jadalni, salonu, biura i laboratorium równocześnie.

Stacja nie posiada przyrządów wymagających stałego prądu. Na wyposażeniu znajdują się przenośne aparaty do pomiaru przewodności właściwej i pH. Ponadto proste przyrządy jak saperka, taśma oraz sprzęt taternicki czyli czekan i raki.

Stacja nie posiada stałych instalacji w terenie. Dane meteorologiczne zbierane są przez IMGW.

Wykorzystanie stacji do badań i dydaktyki

W wyjątkowych okolicznościach, po uprzednich uzgodnieniach Stacja może być udostępniona uczynom z innych placówek. Niewielkie praktyki studenckie mogą być prowadzone przy wykorzystaniu bazy noclegowej schroniska „Murowaniec”

Wybrane publikacje

- Baranowski J., 2007, *Zróźnicowanie przestrzenne potencjalnych sum promieniowania słonecznego na Hali Gąsienicowej w Tatrach*, [w:] K. Piotrowicz, R. Twardosz (red.), *Wahania klimatu w różnych skalach przestrzennych i czasowych*, IGiPZ UJ, Kraków, 227-234.
- Baranowski J., Rączkowska Z., Kędzia S., 2005, *Badania przemarzania gruntu i przemieszczania pokryw w otoczeniu Hali Gąsienicowej*, [w:] K. Krzemień, J. Trepińska, A. Bokwa (red.), *Rola stacji terenowych w badaniach geograficznych*, IGiPZ UJ, Kraków, 251-262.
- Baumgart-Kotarba M., Kotarba A., 1993, *Późnoglacialne i holoceńskie osady Czarnego Stawu Gąsienicowego w Tatrach*, Dokumentacja Geograficzna IGiPZ PAN, 4-5, 9-31.
- Baumgart-Kotarba M., Kotarba A., 2001, *Deglaciation in the Sucha Woda and Pańszczyca valleys in the Polish High Tatras*, *Studia Geomorph. Carpatho-Balcan.*, 35, 7-38.
- Kłapa M., 1980, *Pory morfogenetyczne w Tatrach i ich związek z sezonowymi zmianami pogody w otoczeniu Hali Gąsienicowej*, Dokumentacja Geograficzna IGiPZ PAN, 4, 54.
- Kotarba A., 1997, *Formation of high-mountain talus slopes related to debris-flow activity in the High Tatra Mountains*, *Permafrost and Periglacial Processes*, 8, 191-204.
- Kotarba A., 1999, *Geomorphic effects of catastrophic summer flood of 1997 in the Polish Tatra Mountains*, *Studia Geomorph. Carpatho-Balcan.*, 33, 101-115.
- Kotarba A., Kozłowska A. (red.), 1999, *Badania geoekologiczne w otoczeniu Kasprowego Wierchu*, *Prace Geogr. IGiPZ PAN*, 174, 132.
- Kotarba A., Kłapa M., Rączkowska Z., 1983, *Procesy morfogenetyczne kształtujące stoki Tatr Wysokich*, Dokumentacja Geograficzna IGiPZ PAN, 1, 83.
- Kozłowska A., 2008, *Strefy przejścia między układami roślinnymi – analiza wieloskalowa (na przykładzie roślinności górskiej)*, *Prace Geograficzne IGiPZ PAN*, 215, 152.
- Kozłowska A., Rączkowska Z., 2006, *Effect of snow patches on vegetation in the high-mountain nival gullies (Tatra Mts., Poland)*, *Polish Journal of Ecology*, 54, 1, 69-90.
- Mościcki J., Kędzia S., 2001, *Investigation of mountain permafrost in the Kozia Dolinka valley, Tatra Mountains, Poland*, *Norsk Geogr. Tidsskr.*, 55, 235-240.

- Rączkowska Z., 1999, *Slope dynamics in periglacial zone of the Tatra Mountains*, Biuletyn Peryglacjalny, 38, 127-134.
- Rączkowska Z., 1997, *Nivation and its geomorphic significance – examples from the Polish High Tatra and the Ortles-Cevedale massif, the Italian Alps*, Studia Geomorph. Carpatho-Balkan., 31, 175-192.
- Rączkowska Z., 2007, *Współczesna rzeźba peryglacjalna wysokich gór Europy*, Prace Geograficzne IGiPZ PAN, 212, 252.